

چيروك بو مندالان

دار سڀو

تايهر سالج / سليمانى

بيري نهم چيروكه له فولكلوره وه وه رگيراهه .

باخه وانىك له باخه كه ي دا دار سڀويكى پي كه يانديبو .
 دارسيوه ش له بري نه و په نجه ي خاوه نه كه ي له كه لي دا دابوي
 روژي سيوه لاسوره يه كي بو ده گرت . نه و روژانه شي كه يه كيك
 لاي بدايه ته نه و ياخه . دارسيوه كه دوو سڀوي ده گرت .
 سڀويكيان بو باخه وانه كه ي و سيوه كه ي تريان بو رڼيواره كه .
 باخه وانه كه ي خاوه ني نه و باخ و دارسيوه كابر ايه كي پيسكه و
 ده ست نووقا بو . روژيك له روژان له كاتيك دا كه باخه وانه كه به
 باخه كه يه وه خريك بو . به ريكه وت پيره ميرديك به كومه كوم
 هات و لاي دايه لاي باخه وانه كه و بو تاويك له ژير سڀيهرى دار
 سيوه كه دا راكشاو خوي لي كه وت .
 له و كاته دا دارسيوه كه دوو سڀوه لاسوره ي گرت .
 باخه وانه كه ي خاوه ني دارسيوه كه نه مه ي به هل زاني .

هونراوه ي زارى كوچه ريت ...

بهونمه وه ؟ ..

له جيهانى سهرى گيزم ، دانابري ي

وهك په يامى پيغه مبهري

له دووره شار ..

بووه جي ناسمان بگه ري

له خه لوته نشيني ناخما

ناچي په دهري ! ..

ته نيا ياساي خه م و عيشقه

بتوانى خوشترين زمان

كه وره ترين ووشه ي ژيان

بهونته وه ..

وهك په يامى پيغه مبهران

خه مت له خه ي من نه چوو

شه بو لي ويست و ناره زووت

وهك شه بو لي ويسته كاني من هه لته چوو

نه وه ي تيشك بو له تودا بو من نه بوو

سهرم خسته ژير سووتاني ، ... تاگروهه تاو

چراي زمانت هه ره لته بوو ! ..

له روژيكا كه نه مده ويست

مال ناوايي له رووت بكم

نه هاتيه وه

چوو يته سهر شاني شه وان و

منيش بوومه تارماييت و

چوومه ناو تاريكته وه

كه خوړي جوانيت له وي

له ناسماني ماتيم هه لات

خوشه ويستيم پيش سهره تا

كوتايي هات ! ..

ماسی په کان

غفور صالح عبدالله

سینه‌ری چیا به رزه‌کې پشته‌وهی به‌ردو دره‌ختی له نامیز نابوو . نه‌واوه سرته‌ی لیوه نه‌ده‌هات .. ناشه‌که چند سالیکه ناسه‌واری نه‌ماوه . ته‌نیا دولته له به‌ردی خړ و چیمه‌نتو دروست‌کراوه‌کې نه‌بیت به‌لاپاتی ژورسهری ناسه‌واره‌کوه خوی پیوه مت‌کړدوه . دیاره ه‌روه‌کو شونډه‌واریک هیشتیبانه‌وه . له دامینی چیاکه‌وه چه‌مو خړه به‌ردیکه که پاینی باخه‌کانه . به‌رد له‌سهر به‌رد ته‌نگیان به‌یه‌کتر ه‌لچنیوه . وه‌کو مه‌رو به‌رخ به‌سهریه‌کترا که‌وتوون . له‌سهروی خړه‌به‌رده‌کوه به‌دووسی کیلومه‌تر ه‌ره‌زه‌زوباخه به‌م‌به‌رو به‌به‌ره‌وه ..

• مناله‌وه هرچېشته‌نگاوینکی زوو له‌توی دیژداشه‌یه‌ک له‌سهر به‌ره‌خواری ناوایوه به‌کش و ماتې خل‌ده‌بیته‌وه . خوی ده‌کاته ناوچه‌رگې ره‌زه‌زوباخه‌کانه‌وه . له‌گال - هاپومخه - ی ناشه‌وانی پیره‌میرد له‌سهر جوگا ناوه‌که ه‌لده‌تروشکی و یارمه‌تی ده‌دات بو رامالینی نارډو له‌ده‌فرکردنی . یاخود جه‌وال و ده‌فری گنه‌م وه‌سهرده‌خا بو‌سهر کوپه‌ی گنه‌می پاراشه‌که که له‌ویوه ده‌چپته‌خواره‌وه بو‌ناو کوونی به‌رداشه‌که بو‌هاپین .. میزاولیک به‌نیو خړه‌به‌رده‌کانه‌وه به‌ره‌وخوار وه‌کو ماریک داده‌کشی . خره‌خرم ده‌خاته به‌رده‌کان ..

• فیری نه‌وشه له‌هر ربه‌یه‌ک گنه‌م جو‌چند که‌پوله‌مزه ده‌گری .. له‌پاینی میزاوله‌که‌ش گومیکې گوره‌بو په‌زو ولاخ ناودان ه‌لبه‌ستراوه . ه‌ره‌که جه‌سته‌ی نارداوی ده‌بی ، ده‌چی له‌سهر جوگاکی سهره‌وه‌ی دولته‌که‌جلو به‌رگه‌کی داده‌کنتی . ده‌یانشوری و به‌سهر لوقوبویی دره‌خته‌کانه‌وه ه‌لیان‌ده‌خان . کاتیکیش خوره‌که ده‌کاته ناوچه‌رگې ناسمان خوی له‌ناوی گومه‌که ه‌لده‌شه‌پینتی . لافاوی زستانانیش به

نه‌سپایی بی‌نه‌وه‌ی بیه‌نی پیره‌میرده‌که خه‌به‌ری بیته‌وه . به‌رسپوه‌که‌دا ه‌لگه‌راوسپوه‌کانی لیکرده‌وه . سپوږکیانی له‌بن - زیک‌دا شاردوه‌وه ، سپوه‌کی تریانی که‌پیره‌میرده‌که له‌خه‌و ه‌ستا هیناو کردی به‌دووکه‌رتوه . که‌رتیکیانی بو‌نه‌و داناو که‌رته‌کی تریان خوی خواری . دارسپوه‌که‌ش واسه‌ری به‌سریان‌دا شوپ‌کړدوته‌وه و سه‌یریان نه‌کات . که‌پیره‌میره‌که سندویتی حه‌سایه‌وه . سوپاسی باخه‌وانه‌کې کردو لی‌دا ویشت .

- رسپوه‌که به‌کرده‌وه‌ی باخه‌وانه‌که په‌ست بو . له‌دلی خوی‌دا بوئی :

• شهرت بی‌نه‌بی توله‌ی نه‌وه‌ت لی‌بکه‌مه‌وه . باخه‌وانه‌که که نه‌پیره‌میرده‌که دوورکه‌وتوه‌ته‌وه . سپوه‌کی کیانی‌هانی و به‌چند قه‌پالیک خواری و چووه‌وه به‌لای خه‌که‌یه‌وه . بو‌پوژی دووایی باخه‌وانه‌که ه‌ره‌چاوه‌پروانی کړو دارسپوه‌که وه‌ک پوژانی ترسپوی بو‌نه‌کرت .

خه‌وانه‌که سهری سوورنابو . له‌به‌ر خویوه‌ده‌بیوت :

• نازانم بو‌دارسپوه‌که‌م نه‌مرو وه‌ک پوژان سپوم بو‌کرت ؟!

- رسپوه‌که گوی‌ی له‌قسه‌کانی باخه‌وانه‌که بو . ده‌می له‌گویی نزیک کرده‌وه‌وه‌بی‌ی ووت :

• بیریکه‌ره‌وه ، دیاره ه‌وکه‌ی ده‌زانی . باخه‌وانه‌که بیری‌که‌وتوه . په‌شیمان بووه‌وه له‌وه‌ی له‌گال نه‌وپیره‌میرده‌ا‌کردبووی ه‌ره‌له‌ویداو له‌سهر ده‌ستی‌دار سپوه‌که‌دا دریاری‌دا جاریکی که‌ناپاکی له‌گال که‌س‌دانه‌کا . بو‌پوژی خوایی که باخه‌وانه‌که بو‌ناو باخه‌کی ده‌چوو . بینی‌وا - رسپوه‌که دلی چاک بووه‌وه سپوه‌لاسوره‌یه‌کی جووانی بو‌کرتوه‌وه‌چاوه‌پروانی ده‌کات بیت‌و‌بیداتی .

باخه‌وانه‌که پوه‌وه‌لای دار سپوه‌که‌چو . دار سپوه‌که‌ش -ه‌ستی‌بهریز کردو سپوه‌که‌ی دایه .

باخه‌وانه‌که‌ش سوپاسی کردو سپوه‌که‌ی لیوه‌رگرت .